

Selvitys Itä-Lapin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämistä vastuun siirtämisestä Lapin Sairaanhoidopiirille

430/21.210/2017, 383/00.000/2018

HL 18.09.2018 § 119

Sairaanhoidopiiriin yhtymävaltuusto totesi 24.5.2017 päättäessään Muonion ja Enontekiön terveydenhuollon järjestämistä vastuun siirtämisestä, että Lapin Sairaanhoidopiiri on valmis ottamaan järjestämistä vastuun myös muiden jäsenkuntiansa sosiaali- ja terveyspalveluista, mikäli kunnat päättävät järjestämistä vastuunsa sairaanhoidopiirille siirtää.

Sairaanhoidopiiriin päätöksen jälkeen Itä-Lapissa haluttiin käynnistää selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämistä vastuun ja ympäristöterveydenhuollon siirtämisen osalta. Näkemys oli, että selvitys laaditaan tulevaan SOTE-uudistukseen valmistautumiseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden turvaamiseksi. Keskeisinä reunaehtoina selvitykselle esitettiin kustannussäästöjen arvioiminen, näkemykset henkilöstöresurssien turvaamiseen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen tilanteen selvittäminen järjestämistä vastuun siirron yhteydessä.

Selvitys laadittiin Lapin Sairaanhoidopiiriin, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen Lapin toimintayksikön ja Itä-Lapin kuntien tiiviinä yhteistyönä 1.1–4.5.2018 välisenä aikana. Itä-Lapista selvityshenkilöksi nimettiin ylihammaslääkäri Timo Alaräisänen Kemijärveltä. Selvitystyön laadinnasta vastasi yhdessä selvitysryhmä ja kunnista nimetyt yhteyshenkilöt. Kemijärveltä tähän projektiryhmään kuuluivat Juha Narkilahti ja Merja Onkamo. Selvityksen tekoa ohjasi ohjausryhmä, jossa oli edustettuna kunnanjohtajat, kuntien johtavia luottamushenkilöitä sekä Lapin Sairaanhoidopiiriin edustajat.

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle järjestettiin keskustelutilaisuudet jokaisessa kunnassa, joissa käytiin läpi selvityksen taustaa ja merkitystä, SOTE- ja maakuntauudistuksen etenemistä sekä henkilöstön asemaa järjestämistä vastuun siirron yhteydessä. Henkilöstölle ja kuntien asukkaille avattiin myös kyselyt selvityksen laadinnan ajaksi järjestämistä vastuun siirtämisen vaikutusten arvioimiseksi.

Selvityksessä luodaan yleiskuva siitä, mitä tarkoittaisi Itä-Lapin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämistä vastuun siirtäminen Lapin sairaanhoidopiirille vuoden 2019 alussa. Selvityksessä kuvataan Itä-Lapin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden nykytilaa, järjestämistä vastuun siirtämisen vaikutuksia, lainsäädännön asettamia velvoitteita ja siirron edellyttämiä toiminnallisia reunaehtoja sekä arvioidaan järjestämistä vastuun siirron ajallista toteutusta suhteessa SOTE- ja maakuntauudistuksen etenemiseen.

Tärkeimpänä johtopäätöksenä selvityksessä todetaan, että mikäli maakunta- ja

SOTE -uudistus etenee valtioneuvoston suunnittelemassa aikataulussa, järjestämisvastuun siirto Lapin sairaanhoitopiirille vuoden 2019 alussa ei ole tarkoituksenmukaista siirtymäkauden lyhyden vuoksi.

Mikäli maakuntauudistus puolestaan lykkääntyy myöhemmäksi pitkien siirtymäaikojen vuoksi tai jää kokonaan toteutumatta, Lapin sairaanhoitopiiri käy omistajakuntien kanssa strategiakeskustelun sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä. Mikäli muilla omistajakunnilla ei ole tahtoa rakenteellisiin ratkaisuihin, tarkastellaan mahdollisuus edetä Itä-Lapin kuntien kanssa johtopäätösten mukaisesti. Tällöin järjestämisvastuu voisi siirtyä vaiheittain vuosien 2019- 2020 aikana. Järjestämisvastuun siirto tulisi siis vaiheistaa ja sen toteuttamiseen tulisi varata resurssia niin kunnista kuin myös Lapin sairaanhoitopiiristä.

Lapin Sairaanhoitopiiri on 26.6.2018 pyytänyt jäsenkuntien lausuntoa talousarviota ja toimintasuunnitelmaa varten 14.9.2018 mennessä. Kuntakokouksessa 21.8.2018 sovitun mukaisesti sairaanhoitopiiri pyytää kuntia ottamaan lausunnon yhteydessä kantaa myös seuraaviin kysymyksiin: Onko kunta kiinnostunut osallistumaan vapaaehtoisen SOTE -kuntayhtymän perustamiseen Lapin sairaanhoitopiirin alueella, jos maakunta- ja SOTE -uudistus ei etene nyt suunnitellussa aikataulussa? Onko kunta kiinnostunut siirtämään terveydenhuollon järjestämisvastuun sairaanhoitopiirille samalla tavoin kuin Muonion ja Enontekiön kunnat vuonna 2017?

Kemijärven kaupunginhallitus on tehnyt seuraavan päätöksen asiasta 3.9.2018 pidetyssä kokouksessa (KH 3.9.2018 § 242) Kaupunginhallitus ilmoittaa vastauksenaan Lapin sairaanhoitopiirille, että Kemijärven kaupunki on kiinnostunut osallistumaan selvityksen tekemiseen vapaaehtoisen SOTE -kuntayhtymän perustamisesta Lapin sairaanhoitopiirin alueelle. Kaupunki ei kuitenkaan vielä ole valmis sitoutumaan terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtoon sairaanhoitopiirille.

Selvitysraportti 16.5.2018 Itä-Lapin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuun siirtämisestä Lapin Sairaanhoitopiirille **liitteenä 1**.

Päätösehdotus (palvelualuejohtaja): Hyvinvointilautakunta merkitsee Itä-Lapin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuun siirtämisestä Lapin Sairaanhoitopiirille -selvityksen tiedoksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.